

Herinnering aan de Sinterklaasrazzia in 1944

Anja Kroon

Bij het isoleren van de kruipruimte onder hun huis vonden de bewoners van de Burgemeester van Lennepweg 50 vorig jaar een bijzonder opschrift. Reden om de HVHB om hulp te vragen.

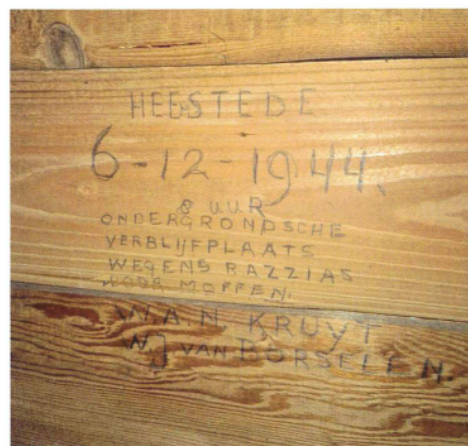
► *Opschrift in de kruipruimte van Van Lennepweg 50.*

▼ *De huiskamer van de familie Van Zomerén, Van Lennepweg 50, 1939. Onder het kleed zat de toegang tot de kruipruimte. Foto W.J. van Borselen.*

Op een van de planken onder de vloer van Van Lennepweg 50 stond met potlood de tekst geschreven: 'Heemstede 6-12-1944, 8 uur ondergrondse verblijfplaats wegens razzias door moffen. W.A.N. Kruyt W.J. van Borselen'. De bewoners wilden graag weten wie de mannen waren en of ze de razzia veilig hadden overleefd. Gelukkig konden we helpen, want na een korte zoektocht bleek dat W.J. van Borselen de vader was van oud-HVHB-bestuurslid Annabella Meddens-van Borselen en zij kon er meer over vertellen.

W.J. van Borselen (1914-1965) staat voor Willem Jan (Wim), fotograaf van beroep. Wim en zijn zwager Pim Kruijt sr. waren op die ochtend ondergedoken

bij hun schoonouders Van Zomerén aan de Burgemeester van Lennepweg 50. Het was het laatste huis aan de nog doodlopende weg. Volgens overlevering zat het luik van de onderduikplaats in de voorkamer, waar een vloerkleed het luik aan het oog onttrok.

Pim was heel actief op sportgebied. Hij speelde hockey, maar vooral cricket bij Rood-Wit. Hij overleed in 2004. Wim heeft op verschillende adressen ondergedoken gezeten, zoals op de zolder van de Lutherse Kerk in Haarlem. De beide mannen werden dus niet gevonden in hun schuilplaats en overleefden de oorlog.

De Sinterklaasrazzia

In 1944 nam het verzet tegen de bezetting toe. Door jonge mannen naar Duitsland te sturen, sloegen de Duitsers twee vliegen in een klap: voor het verzet waren minder mannen beschikbaar en in Duitsland konden ze de tekorten op de arbeidsmarkt opvullen. Veel mannen probeerden onder de razzia's uit te komen, maar de grote razzia van 6 december 1944 was niet voor niets op

► *Onderduikers op de zolder van de Lutherse Kerk in Haarlem in 1944. Foto W.J. van Borselen.*

die dag gepland. De Duitsers verwachtten veel mannen te treffen die thuis Sinterklaas hadden gevierd. Er werden pamfletten uitgedeeld met de mededeling dat alle mannen tussen 17 en 40 jaar bij de deur klaar moesten staan met warme kleding, een deken en een dagrantsoen voedsel.

Op 6 december reden er vroeg in de ochtend geluidswagens door de straten die de mannen opriepen klaar te staan. Wim en Pim hielden zich schuil, anderen probeerden te vluchten. Dat liep in Heemstede niet in alle gevallen goed af. Op de Wagnerkade werd bij de Bronsteebrug een man door een kogel in zijn long getroffen. En T. Willems uit de Pieter de Hooghstraat 14 werd in zijn schouder getroffen toen hij het Heemsteeds Kanaal wilde overvaren.

Voor student Piet Lokman uit de Franz Schubertlaan 65 liep zijn vlucht dramatisch af. Bij een poging om met anderen in een bootje het Spaarne over te steken, werd er op hen geschoten vanaf een Duitse post die zich bevond op het terras van het Van Waverenhuis (het spookhuis) op de hoek van de Tooropkade en de Bronsteevaart. Lokman werd zwaargewond overgebracht naar het huis van huisarts Mauve, waar hij overleed. In Haarlem en omgeving werden 1300 mannen opgepakt en afgevoerd naar de Duitse plaats Rees.

► *Het onderste bordje verbod vanaf 1942 joodse landgenoten de toegang tot de Haarlemmerhout. Foto W.J. van Borselen.*

Bron

<https://www.nationaalarchief.nl/beleven/nieuws/arbeidsinzet-sinterklaasrazzia-6-december-1944>